

PRZEWODNIK DLA LEŚNIKA

Co warto zobaczyć jadąc samochodem z rodziną na urlop wakacyjny?
Wybraliśmy kilka ciekawych przyrodniczo miejsc w Polsce warty odwiedzenia.
Miejsc, które trzeba zobaczyć.

Karolina Grabowska

Fot. własne i internet

1. Świerki w Istebnej – woj. śląskie

Świerki istebniańskie, z których pozyskuje się drewno używane w lutnictwie (nazywane drewnem rezonansowym) charakteryzują się gonną strzałą i równomiernym rozmieszczeniem cewek. Istebna znajduje się na pograniczu polsko-czesko-słowackim. Piękne świerki oraz muzeum świerka można zobaczyć w leśnictwie Bukowiec na Wyrchu Czadeczka.

2. Buki na Mierzei Wiślanej – woj. pomorskie

Rezerwat Buki Mierzei Wiślanej znajduje się między Przebrnem, a Krynicą Morską. Utworzony w celu ochrony jedyne naturalnego stanowiska buka. Dziś ponad 200-letnie, często opatrzone dziuplami buki są ozdobą tego zakątka mierzei i miejscem schronienia wielu gatunków zwierząt.

3. Dęby w Krotoszynie – woj. wielkopolskie

– To jeden z największych zwartych obszarów dąbrów w Europie – mówi Sławomir Trawiński z Nadleśnictwa Krotoszyn. – Duże kompleksy dąbrów robią niesamowite wrażenie na gościach z Polski i zagranicy. Co roku organizujemy aukcje cennego drewna. Odbiorcy wiedzą, że warto zapłacić wysoką cenę za dobrej jakości surowiec (dobra wydajność, ciekawy rysunek). W starych dąbrowach żyje duża populacja dzięcioła średniego.

4. Sosny Taborskie – woj. warmińsko-mazurskie

Jedna z najstarszych sosen naszych lasów (250–270 lat), doskonała jakość. – Drzewa do tej pory obradzają, a szyszki są najwyższej klasy – mówi Monika Ptaśkiewicz z Nadleśnictwa Miłomłyn. – Warto odwiedzić rezerwat, ponieważ sosny te powoli zaczynają zamierać. Drewno wykorzystywane było do budowy masztów (sosna masztowa), przy odbudowie mola sopockiego i Teatru Narodowego w Warszawie. Sosny znajdują się w miejscowości Tabórz.

5. Rezerwat Cisy Rokickie – woj. zachodniopomorskie

– Na Pomorzu jest to jedna z większych populacji cisa – mówi Barbara Adamczyk z Nadleśnictwa Rokita. – Rezerwat udostępniony jest do zwiedzania, jednak uprzednio należy umówić się z Nadleśnictwem, aby otworzono bramę. Większe grupy mogą otrzymać przewodnika. Wejście do rezerwatu jest bezpłatne.

6. Cisy staropolskie im. Leona Wyczółkowskiego
 – woj. kujawsko–pomorskie
 – Jeden z najstarszych rezerwatów cisa w Polsce
 – mówi Anna Wolska z Nadleśnictwa Zamrzenia. – Wejście do rezerwatu jest otwarte, jednak trzeba poruszać się wyznaczonym szlakiem. Przy drzewach umieszczone są tablice informacyjne. Oprócz cisów w rezerwacie znajduje się kładka widokowa, torfowisko i wielkie sosny. Łącznie z jeziorem rezerwat ma 116 ha. Przy rezerwacie znajduje się parking dla samochodów.

7. Arboretum w Kórniku – woj. wielkopolskie
 Najstarszy i największy park dendrologiczny w Polsce. Na ponad 33 ha rośnie ok. 3 tys. gatunków i odmian unikatowych drzew i krzewów.

8. Arboretum w Rogowie – woj. łódzkie
 Park leśny z kolekcją drzew i krzewów Europy Środkowo–Wschodniej oraz powierzchnie doświadczalne z obcymi gatunkami drzew leśnych. W alpinarium ponad 700 gatunków i odmian roślin, pochodzących z gór całego świata. W Centrum Edukacji Przyrodniczo–Leśnej można zwiedzić Muzeum Lasu i Drewna.

9. Najstarszy Dąb „Bolesław” w Bagiczu – woj. zachodniopomorskie
 – Będąc w Kołobrzegu, można udać się 5 km trasą do Koszalina, aby zobaczyć najstarszego dęba szypułkowego w Polsce. „Bolesław” ma 800 lat, obok znajduje się dąb „Warcisław” mający 650 lat. Do dębów prowadzi niebieski szlak turystyczny – mówi leśniczy Jarosław Deczyński z Leśnictwa Bagicz.

10. Arboretum w Wirtach – woj. pomorskie
 Najstarszy leśny ogród dendrologiczny w Polsce. Na ponad 33 ha rośnie ok. 450 gatunków drzew i krzewów. Otwarty codziennie od 8.00 do zmierzchu.

11. Pustynia Błędowska – woj. śląskie

Pustynia Błędowska położona jest między trzema miejscowościami: Chechło, Klucze i Błędów. Mówi się, iż Polska Sahara miała na początku XIX wieku przeszło 80 km² powierzchni. Dzisiaj to tylko 32 km² z czego około jedna trzecia to tereny pokryte piaskiem.

13. Uszkodzone sosny w Pisz – woj. warmińsko-mazurskie

– Unikatowe miejsce w skali kraju i Europy – mówi Anna Maria Ptak z Nadleśnictwa Pisz. – W Lesie Ochronnym Szast, na ok. 450 ha uszkodzony wiatrem drzewostan odnawia się bez pomocy człowieka. Można porównać naturalne odnawianie się przyrody na siedliskach żyzniejszych i uboższych.

14. Lech, Czech i Rus w Rogalinie

– woj. wielkopolskie
Dęby Rogalińskie to największe w Europie skupisko starych dębów (ok. 2 tys. okazów). Najstarsze i najsłynniejsze (Lech, Czech i Rus) liczą po ok. 700 lat.

16. Rezerwat ścisły w Białowieżskim Parku Narodowym – woj. podlaskie
Unikalny fragment naturalnego lasu. Ogromna ilość martwego drewna. Zwiedzanie z przewodnikiem.

12. Krzywy Las koło Gryfina – woj. zachodniopomorskie

We wsi Nowe Czarnowo (ok. 6 km na północ od Gryfina) w sosnowym lesie, wśród strzelistych, prostych drzew znajduje się pomnik przyrody. Ponad 400 sosen pospolitych o nietypowym kształcie pnia. Na wysokości 20–50 cm nad ziemią wygięte w pałąk o długości 1–3 metrów w kierunku północnym, a dalej rosną już prosto do góry. Wiek drzew określa się na ok. 75 lat.

15. Modrzewie na Górze Chelmowej – woj. świętokrzyskie

– Na przełomie XIX–XX wieku prowadzono obserwacje botaniczne i stwierdzono występowanie nowego gatunku: modrzewia polskiego (*Larix polonica*). Dziś badania genetyczne wykazały, że modrzew polski jest jedynie podgatunkiem modrzewia europejskiego – mówi Lech Buchholz, kierownik Pracowni Naukowo-Badawczej Świętokrzyskiego Parku Narodowego.